

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SEKCIÓ

SZÉCHENYI kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(1233/06. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2011. december 20.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Széchenyi kontra Magyarország ügyben,
az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Tanácsként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:
Dragoljub Popović, *Elnök*,
Sajó András,
Paulo Pinto de Albuquerque, *bírák*
és Françoise Elens-Passos, *Szekció Hivatalvezető-helyettes*
2011. november 29-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően
az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (1233/06. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Széchenyi István Tibor („a kérelmező”) 2005. december 23-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Barbalics I., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Hóltzl L. Képviselő képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. 2010. szeptember 13-án a Második Szekció Elnöke úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. A Tizennegyedik kiegészítő jegyzőkönyvvel összhangban a kérelem három bíróból álló Tanácsra került kiszignálásra.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. A kérelmező 1955-ben született és Szentendrén él.

A. Házassági bontóperes eljárás, és házassági közös vagyon megosztása

5. 1996. augusztus 29-én P.A. házasság felbontása és gyermek elhelyezése iránti pert indított a kérelmező ellen a Pesti Központi Kerületi Bíróságon. Keresetében P.A. azt is jelezte, hogy a házassági közös vagyont külön jogi eljárásban kívánja rendezni.

6. 1999. július 6-án a felperes egy közös tulajdonban álló ingatlan tulajdonjogának számára történő megítélését, valamint a házassági közös vagyon megosztását kérte a Kerületi Bíróságtól.

7. Több tárgyalást követően a Kerületi Bíróság 2000. április 14-én részíteletet hozott, amelyben felbontotta a felek házasságát, határozott a gyermek elhelyezéséről, és szabályozta a kérelmező kapcsolattartási jogait. Fellebbezés nyomán a Fővárosi Bíróság 2001. február 6-án hatályában fenntartotta az elsőfokú ítéletet.

8. A házassági közös vagyon megosztása tekintetében a Kerületi Bíróság 2004. november 24-én hozta meg határozatát, amelyet fellebbezés nyomán a Fővárosi Bíróság 2005. május 24-én részben megváltoztatott.

B. Gyermekelhelyezés megváltoztatása iránti eljárás

9. A kérelmező kapcsolattartási jogait rendező jogerős ítélet (ld. fenti 7. bekezdés) ellenére az anya nem tartotta be az abban foglalt rendezést, így megakadályozta a kérelmezőt abban, hogy fiát láthassa.

10. 2002. április 16-án a kérelmező gyermekelhelyezés megváltoztatása iránti pert indított a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon. Továbbá, gyermeke vagyonának kezelése tekintetében szülői felügyeleti joga együttes gyakorlásának megítélését kérte. A kérelmező azt állította, hogy az anya nem a gyermek legjobb érdeke szerint járt el, amikor egy, a gyermek tulajdonában álló ingatlannal kapcsolatos csereszerződést megkötött, amit az illetékes gyámhatóság 2001. július 9-én jóváhagyott.

11. 2003. május 28-án a Kerületi Bíróság elutasította a kérelmező keresetét. Fellebbezés nyomán a Fővárosi Bíróság 2004. január 29-én hatályában fenntartotta az elsőfokú ítéletet.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

12. A kérelmező azt panaszolta, hogy a házassági bontóper hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével.

13. A Kormány vitatta az állítást, hangsúlyozva, hogy a figyelembe veendő időszak csak 1999. július 6-án kezdődött, amikor a felperes előterjesztette házassági közös vagyon megosztása iránti keresetét.

14. A Bíróság észrevételezi, hogy a tulajdonképpeni bontóper 2001. február 6-án lezárult. A kérelem benyújtására azonban csak 2005. december 23-án, azaz hat hónapon túl került sor. Ezért a kérelemnek ez a része nem

tett eleget a 35. cikk 1. bekezdésében foglalt hathónapos szabálynak, s ezt a részt az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

15. A házassági közös vagyon megosztásával kapcsolatos részt illetően a Bíróság észrevételezi, hogy a felperes ilyen irányú, 1999. július 6-án előterjesztett keresetéig a Kerületi Bíróság ezzel a kérdéssel nem foglalkozhatott. Ezért az ezen időpontot megelőző időszak nem róható a Kormány terhére. Következésképpen a figyelembe veendő időszak csak 1999. július 6-án kezdődött, és 2005. május 24-én ért véget. Ilyen módon az eljárás két bírósági szinten öt évig és tíz hónapig tartott. Az eljárás ezen hosszára figyelemmel a kérelemnek ezt a részét elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

16. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (egyéb esetjog mellett ld. *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

17. Az összes elébe terjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem hozott fel olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogára figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSEI

18. A kérelmező az Egyezmény Hetedik kiegészítő jegyzőkönyvének 5. cikke alapján azt is panaszolta, hogy gyermekének anyja nem tett eleget a kérelmező kapcsolattartási jogait szabályozó jogerős bírósági ítéletben foglaltaknak. Emiatt 2005 elejéig nem láthatta rendszeresen a fiát. A kérelmező továbbá azt is panaszolta, hogy szülői felügyeleti joga gyermeke vagyonának kezelése tekintetében történő együttes gyakorlása iránti kérelmét elutasították. Végül, a kérelmező az Egyezmény 13. cikkével együtt olvasott Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján azt is panaszolta, hogy a hazai hatóságok nem biztosították fia tulajdonának védelmét, amikor engedélyezték az anya által megkötött csereszerződést.

19. A Bíróság észrevételezi, hogy – még a kérelmező kapcsolattartási joga biztosításának elmulasztása miatti hazai hatósági felelősség feltételezésével is – a helyzet 2005 elején rendeződött. Továbbá, a Fővárosi Bíróság szülői felügyeleti jog együttes gyakorlását elutasító ítéletét 2004. január 29-én kézbesítették a kérelmezőnek. A kérelmező azonban csak 2005. december 23-án, azaz a fenti időpontoktól számítva hat hónapon túl nyújtotta be a kérelmet.

20. Ebből következően a kérelemnek ez a része nem tett eleget a 35. cikk 1. bekezdésében foglalt hathónapos szabálynak, s ezt a részt az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

21. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

22. A kérelmező 85.000 euró vagyoni és nem vagyoni kártérítést követelt.

23. A Kormány vitatta az igényt.

24. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmező az eljárás ésszerűtlen hossza miatt nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon a Bíróság 4.000 eurót ítél meg számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

25. A kérelmező 2.500 eurót kért a Bíróság előtt felmerült költségek megtérítésére. Ez az összeg 125 eurós óradíj mellett a kérelmező ügyvédje által kiszámlázandó, 20 órányi jogi munka ügyvédi munkadíjának felel meg.

26. A Kormány nem nyilvánított véleményt a kérdésről.

27. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak annyiban jogosult a költségek és kiadások megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy azok ténylegesen és szükségszerűen merültek fel, és összegüket tekintve ésszerűek. A Bíróság ilyen címen 1.000 euró megítélését tartja ésszerűnek az ügyvéd által képviselt kérelmező számára.

C. Késedelmi kamat

28. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. A házassági közös vagyon megosztásával kapcsolatos eljárás túlzott hossza miatti panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét pedig elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak három hónapon belül az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmező számára nemzeti valutában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - (i) nem vagyoni kár tekintetében 4.000 (négyezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét,
 - (ii) költségek és kiadások tekintetében 1.000 (egyezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2011. december 20-án, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
Hivatalvezető-helyettes

Dragoljub Popović
Elnök